

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Αθήνα, 23.06.2026

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς την Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων και Αθλητισμού

Θέμα: «Απαράδεκτος αποκλεισμός δύο μαθητών της μειονότητας από την εγγραφή τους στην Α΄ Δημοτικού μειονοτικού σχολείου Ξάνθης – Παραβίαση μειονοτικών δικαιωμάτων, της Συνθήκης της Λωζάνης και του Συντάγματος»

Η μειονοτική εκπαίδευση στη Θράκη δεν είναι διοικητική παραχώρηση, ούτε πεδίο αυθαίρετων ερμηνειών από υπηρεσιακούς παράγοντες. Είναι θεσμικά κατοχυρωμένο δικαίωμα, απορρέον από τη Συνθήκη της Λωζάνης, από το ειδικό νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τα μειονοτικά σχολεία και από τις θεμελιώδεις συνταγματικές αρχές της ισότητας, της θρησκευτικής ελευθερίας και της πρόσβασης στην εκπαίδευση.

Παρά ταύτα, σύμφωνα με σοβαρές καταγγελίες γονέων, δύο μαθητές της μειονότητας, που κατοικούν και μεγαλώνουν στην Ξάνθη, αποκλείονται από την εγγραφή τους στην Α΄ τάξη μειονοτικού δημοτικού σχολείου της Ξάνθης, με το επιχείρημα ότι ο ένας από τους δύο γονείς τους είναι αλλοδαπός.

Συγκεκριμένα, όπως καταγγέλλεται, η Διευθύντρια Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ξάνθης, κ. Ευμορφία Στυλιανίδου, και η Αναπληρώτρια Περιφερειακή Διευθύντρια Εκπαίδευσης Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, κ. Μαριγούλα Κοσμίδου, αποκλείουν την εγγραφή των δύο μαθητών. Μάλιστα, το ζήτημα αυτό επιβεβαιώθηκε και κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας που είχα προσωπικά με τους δύο αρμόδιους υπηρεσιακούς παράγοντες, κατά την οποία δεν δόθηκε σαφής και τεκμηριωμένη νομική βάση για τον αποκλεισμό των συγκεκριμένων παιδιών από τη μειονοτική εκπαίδευση. Ο ένας γονέας ανήκει στη μειονότητα και είναι Έλληνας πολίτης, ενώ και ο άλλος γονέας είναι μουσουλμανικού θρησκευάτος αλλά αλλοδαπός. Τα παιδιά κατοικούν στην περιοχή, ανήκουν στη μειονότητα και είναι Έλληνες πολίτες, αποτελούν μέρος της τοπικής κοινωνίας και συνδέονται άμεσα με τη μειονοτική εκπαιδευτική πραγματικότητα της Θράκης.

Η αιτιολογία αυτή, εφόσον πράγματι προβάλλεται από τη Διοίκηση, είναι θεσμικά απαράδεκτη, νομικά έωλη και πολιτικά επικίνδυνη. Εισάγει αυθαίρετα ένα κριτήριο «καθαρότητας» οικογενειακής καταγωγής, το οποίο δεν προβλέπεται από τη Συνθήκη της Λωζάνης, δεν προβλέπεται από τον ν. 694/1977 και δεν μπορεί να σταθεί απέναντι στο Σύνταγμα. Η μειονοτική ιδιότητα και το δικαίωμα πρόσβασης στη μειονοτική εκπαίδευση δεν μπορεί να εξαρτώνται από το αν και οι δύο γονείς είναι Έλληνες πολίτες ή από το αν η οικογενειακή σύνθεση ενός παιδιού αρέσει ή δεν αρέσει σε μια διοικητική υπηρεσία.

Η Συνθήκη της Λωζάνης κατοχυρώνει, μέσω των άρθρων 40 και 41 και με την εφαρμογή του άρθρου 45 για τη μειονότητα στην Ελλάδα, δικαιώματα εκπαιδευτικής, γλωσσικής και θρησκευτικής προστασίας. Το άρθρο 40 αναφέρεται στο δικαίωμα ίδρυσης, διαχείρισης και ελέγχου σχολείων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, με δικαίωμα χρήσης της γλώσσας και ελεύθερης άσκησης της θρησκείας. Το άρθρο 41 αφορά την παροχή κατάλληλων διευκολύνσεων στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, ενώ το άρθρο 45 προβλέπει ότι τα αντίστοιχα δικαιώματα αναγνωρίζονται από την Ελλάδα στη μειονότητα στην ελληνική επικράτεια.

Ο ν. 694/1977, «Περί Μειονοτικών Σχολείων της Μουσουλμανικής Μειονότητας εις Δ. Θράκην», ορίζει ρητά ότι η εκπαίδευση της μειονότητας στη Δυτική Θράκη διέπεται από τη Συνθήκη της Λωζάνης και από το ειδικό πλαίσιο των μειονοτικών σχολείων. Ο ίδιος νόμος ορίζει ότι οι όροι «μειονότης», «μειονοτικός» και «μειονοτικοί» αναφέρονται στη μειονότητα της Δυτικής Θράκης. Δεν ορίζει πουθενά ότι για να εγγραφεί ένα παιδί σε μειονοτικό σχολείο πρέπει και οι δύο γονείς του να είναι Έλληνες πολίτες ή μέλη της μειονότητας.

Το Σύνταγμα της Ελλάδας, στο άρθρο 4, κατοχυρώνει την ισότητα των Ελλήνων ενώπιον του νόμου. Στο άρθρο 5 κατοχυρώνει την προστασία όλων όσοι βρίσκονται στην ελληνική επικράτεια χωρίς διάκριση εθνικότητας, φυλής, γλώσσας και θρησκευτικών πεποιθήσεων. Στο άρθρο 13 κατοχυρώνει το απαραβίαστο της θρησκευτικής συνείδησης, ενώ στο άρθρο 16 ορίζει ότι η παιδεία αποτελεί βασική αποστολή του Κράτους και ότι όλοι οι Έλληνες έχουν δικαίωμα δωρεάν παιδείας.

Είναι, συνεπώς, εξαιρετικά σοβαρό ζήτημα όταν δύο παιδιά αποκλείονται από τη μειονοτική εκπαίδευση όχι επειδή δεν πληρούν σχολικά, ηλικιακά ή χωροταξικά κριτήρια, αλλά επειδή η Διοίκηση φαίνεται να εφευρίσκει ένα πρόσθετο και ανύπαρκτο κριτήριο οικογενειακής καταγωγής. Πρόκειται για πρακτική που, αν επιβεβαιωθεί, δεν συνιστά απλή υπηρεσιακή αστοχία. Συνιστά ευθεία προσβολή του πυρήνα των μειονοτικών δικαιωμάτων.

Ακόμη πιο ανησυχητικό είναι ότι η συγκεκριμένη υπόθεση δεν εμφανίζεται ως μεμονωμένο περιστατικό. Έρχεται να προστεθεί σε μια σειρά αποφάσεων, παρεμβάσεων και ερμηνειών της Διοίκησης που τα τελευταία χρόνια περιορίζουν, υποβαθμίζουν ή αμφισβητούν στην πράξη τη μειονοτική εκπαίδευση: κλειστά μειονοτικά σχολεία παρά την ύπαρξη μαθητών, αμφισβήτηση του ρόλου των Σχολικών Εφορειών, κτιριακή εγκατάλειψη μειονοτικών σχολικών μονάδων και τώρα αποκλεισμός παιδιών από την εγγραφή τους. Σε προηγούμενες κοινοβουλευτικές παρεμβάσεις έχει ήδη τεθεί το ζήτημα της επαναλειτουργίας του μειονοτικού δημοτικού σχολείου Παλαιού Ζυγού, όπου η Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ξάνθης πορεύτηκε με μια στάση που χαρακτηρίστηκε αδικαιολόγητη και ανάλγητη, καθώς και το ζήτημα της διασφάλισης της μειονοτικής εκπαίδευσης και του ρόλου των Σχολικών Εφορειών.

Η Πολιτεία δεν μπορεί τη μια ημέρα να επικαλείται διεθνώς ότι προστατεύει τη μειονοτική εκπαίδευση και την άλλη ημέρα να επιτρέπει σε διοικητικούς παράγοντες να αποκλείουν παιδιά από αυτήν με επιχειρήματα που δεν έχουν καμία σαφή νομική βάση. Η προστασία των μειονοτικών δικαιωμάτων δεν κρίνεται στις ανακοινώσεις. Κρίνεται στην πράξη, στην πόρτα του σχολείου, τη στιγμή που ένας γονέας ζητά να εγγραφεί το παιδί του.

Η άρνηση εγγραφής παιδιών που συνδέονται με τη μειονότητα, επειδή ο ένας γονέας είναι αλλοδαπός, δημιουργεί επικίνδυνο προηγούμενο. Αύριο, με την ίδια αυθαίρετη λογική, μπορεί να τεθεί υπό αμφισβήτηση η εγγραφή παιδιών με διαφορετική ιθαγένεια γονέα, παιδιών που ανήκουν θρησκευτικά και κοινωνικά στη μειονότητα αλλά δεν χωρούν στα στενά διοικητικά σχήματα κάποιων υπηρεσιών. Αυτό δεν είναι κράτος δικαίου. Είναι διοικητικός αποκλεισμός.

Με βάση τα παραπάνω, ερωτάται η αρμόδια Υπουργός:

1. Γνωρίζει το Υπουργείο Παιδείας την υπόθεση της μη εγγραφής των δύο μαθητών στην Α΄ τάξη μειονοτικού δημοτικού σχολείου της Ξάνθης;
2. Έχει δοθεί γραπτή ή προφορική εντολή από τη Διεύθυνση Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ξάνθης ή από την Περιφερειακή Διεύθυνση Εκπαίδευσης ΑΜ-Θ για τον αποκλεισμό των συγκεκριμένων μαθητών; Αν ναι, με ποια ακριβώς νομική βάση;
3. Υπάρχει διάταξη νόμου, υπουργική απόφαση, εγκύκλιος ή διοικητική οδηγία που να προβλέπει ότι για την εγγραφή παιδιού σε μειονοτικό δημοτικό σχολείο απαιτείται και οι δύο γονείς να είναι Έλληνες πολίτες ή μέλη της μειονότητας; Αν υπάρχει, να κατατεθεί άμεσα στη Βουλή.
4. Αν δεν υπάρχει τέτοια διάταξη, με ποιο δικαίωμα η Διοίκηση αποκλείει δύο παιδιά από τη μειονοτική εκπαίδευση, προσθέτοντας αυθαίρετα προϋποθέσεις που δεν προβλέπονται από το ισχύον νομικό πλαίσιο;
5. Θεωρεί το Υπουργείο ότι η άρνηση εγγραφής παιδιών, επειδή ο ένας γονέας είναι αλλοδαπός, συνάδει με τα άρθρα 40, 41 και 45 της Συνθήκης της Λωζάνης και με το ειδικό καθεστώς της μειονοτικής εκπαίδευσης;
6. Θεωρεί το Υπουργείο ότι η πρακτική αυτή συνάδει με τα άρθρα 4, 5, 13 και 16 του Συντάγματος, ιδίως ως προς την ισότητα, τη θρησκευτική ελευθερία, την απαγόρευση διακρίσεων και το δικαίωμα πρόσβασης στην εκπαίδευση;
7. Προτίθεται η Υπουργός να παρέμβει άμεσα ώστε να εγγραφούν οι δύο μαθητές στο μειονοτικό δημοτικό σχολείο, εφόσον οι γονείς τους το επιθυμούν και πληρούνται τα γενικά ηλικιακά και χωροταξικά κριτήρια εγγραφής;
8. Θα ζητηθούν εξηγήσεις από τη Διευθύντρια Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ξάνθης, κ. Ευμορφία Στυλιανίδου, και από την Αναπληρώτρια Περιφερειακή Διευθύντρια

Εκπαίδευσης ΑΜ-Θ, κ. Μαριγούλα Κοσμίδου, για την αιτιολογία και τη νομική βάση του αποκλεισμού;

9. Προτίθεται το Υπουργείο να εκδώσει άμεσα σαφή εγκύκλιο προς όλες τις σχετικές Διευθύνσεις Εκπαίδευσης, ώστε να μην επαναληφθούν αυθαίρετες ερμηνείες που περιορίζουν το δικαίωμα πρόσβασης παιδιών της μειονότητας στη μειονοτική εκπαίδευση;

10. Αναλαμβάνει το Υπουργείο την πολιτική ευθύνη για τη διασφάλιση της μειονοτικής εκπαίδευσης ή θα συνεχίσει να επιτρέπει σε υπηρεσιακούς παράγοντες να ερμηνεύουν κατά το δοκούν διεθνείς συνθήκες, νόμους και συνταγματικά δικαιώματα;

Ο ερωτών Βουλευτής

Ζεϊμπέκ Χουσεϊν